

KLUITMAN KLASSE

SARAH CROSSAN

*Gewicht
van
water*

KLUITMAN

Voor mijn vader en moeder

DEEL I

Het vertrek uit Gdańsk Główny

De wielen van de koffer zijn al afgebroken
Nog voordat we Gdańsk Główny uit zijn.

Mama stoot ze tegen een trede en
 Béng, krak, rammel –
 Nutteloos.
 Overall liggen
 stukjes
 plastic.

Het valt voor mama niet mee om behalve een koffer
Ook nog een uitpuilende waszak te dragen.

Het valt voor mama niet mee,
Want iedereen kijkt naar haar.

Ze schaamt zich een beetje voor de waszak.
Een oud nylon ding,
Geleend van Babcia.

Tata heeft alle goede koffers meegenomen
Toen hij bij ons wegging,
Toen hij de deur uit liep
Weg bij mama en mij.

‘Er zitten schone kleren in,’
Helpt mama mij herinneren.
Alsof dat iets is
Om trots op te zijn.

En ik mag niets van haar overnemen
Behalve
mijn eigen
kleine tas.

‘Bewaar jij onze paspoorten maar, Kasienka.
Goed zo, Kasienka.
En het geld.
Die ponden hebben we hard nodig.
Let jij op het geld en de paspoorten.
Goed zo, Kasienka.’

Mama babbelt en ik sjok
achter haar aan
We ontwijken kantoorpakken en
rugzakken.

Op het drukke station is niemand
die mama herkent.

Maar toch schaamt ze zich een beetje
Voor die waszak.

‘Bij me blijven, Kasienka.

Dicht bij me blijven,’

Mompelt mama als we vertrekken uit Gdańsk Główny

En in de bus naar het vliegveld stappen.

Ik hou me vast aan de ceintuur van haar jas

Te oud om aan haar hand te lopen,

Al had ze er een vrij gehad.

Stansted

We zaten niet op een schip.
Immigranten komen tegenwoordig niet aan
Op overvolle boten,
Als krioelende ratten op de aanlegsteiger.
Het is niet 1920, we zijn niet op Ellis Island –
We worden niet verwelkomd
Door de romantische aanblik
Van het Vrijheidsbeeld.

We zijn naar Stansted gevlogen.
Dat is niet echt Londen
Maar het scheelt weinig.

Bij de douane gaan we in de rij staan,
Nerveus. In gedachten oefenen we het Engels:
Yes-thank-you-officer.
Ik weet dat ik niet thuis ben
Als praten me buikpijn bezorgt
En ik mijn woorden moet oefenen
Als de tekst van een toneelstuk
Voordat ik mijn mond opendoet.

Bij de bagageband
Draait de waszak rondjes
En de mensen kijken.

Iemand wijst.

Dus zegt mama: 'Laat maar liggen, Kasienka.

Er zitten alleen lange onderbroeken in.

Die hebben we hier niet nodig.

We moeten overschoenen hebben.'

Mama heeft gelijk:

De lucht is vochtig hier in Engeland

De hemel een grijze deken.

En de regen dreigt

Ons weg te spoelen.

Onderdak

Mama heeft een kamer gehuurd

In Coventry.

Hier gaan we wonen

Tot we Tata hebben gevonden:

Eén kamer op de vierde verdieping

Van een gammel pand

Dat me doet denken aan de geschiedenisles,

Aan zwart-witfoto's

van

platgebombardeerde

dorpen.

In een hoek van de kamer

Is een witte keuken

En er staat één groot bed

Met bobbel en kuilen

Als een bord pierogi.

Het is voor mama en mij samen.

'Eén kamer maar,' zeg ik.

Maar eigenlijk bedoel ik:

Hier kunnen we niet wonen.

'Dat heet een studio,'

Zegt mama.

Alsof een ander woord
De waarheid kan veranderen.

Mama staat bij het smoezelige raam
Met haar rug naar me toe
Naar het drukke verkeer
Op de ringweg van Coventry te kijken.

Dan beent ze naar de keuken en
Steekt de stekker van de waterkoker
in het stopcontact.

Ze kookt het water
Twee keer
En maakt twee bekers thee.
Een voor haar

Een voor mij.

'Net als thuis,' zegt ze
Nippend aan de thee,
Terwijl ze in het niets staart.

Mama heeft de ideale plek gevonden
Voor een afgedankte waszak.
Maar niet voor ons.
Dit is geen thuis.